

**Марія Кононець,**  
кандидат психологічних наук, доцент,  
доцент кафедри психології і педагогіки  
Національний технічний університет України  
«Київський політехнічний інститут»

## **ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ КЕРІВНИКА ЯК ГОЛОВНОГО МЕГАТРЕНДУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА**

Актуальність теми дослідження в тому, що управлінська культура керівника як головний мегатренд інформаційного суспільства, є складовою частиною формування управлінської освіти. Управлінська культура керівника трактується з різних сторін, що свідчить, що управлінська культура є міждисциплінарною матрицею багатьох соціогуманітарних та поведінкових наук [1].

Постановка проблеми - управлінська культура як головний мегатренд інформаційного суспільства допомагає формуванню персональних якостей керівника, що в цілому сприяє формуванню концепції персонального менеджменту. Саме на постіндустріальній стадії відбувається становлення і розвиток управлінської культури, що базується на знаннях, інтелекті, професіоналізмі [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій – для аналізу ми виділяємо публікації В.Андрущенка, В. Беха, Ю. Бех, В. Воронкової, О. Кивлюк, В. Нікітенко, М. Максименюк, Р. Олексенка, О. Пунченка, О. Сосніна, що дозволяють нам проникнути в сутність управлінської культури як основи управлінської освіти. Виділення недосліджених частин загальної проблеми – управлінська культура як головний мегатренд інформаційного суспільства залишається досить мало проаналізованою, від її рівня та високої якості залежать всі перетворення в нашій країні [3].

Постановка завдання – аналіз методологічних засад управлінської культури як головного мегатренду інформаційного суспільства. Методи – загальнонаукові та методи конструктивної методології, що застосовуються до управлінських наук. В економічній, соціологічній, соціально-філософській літературі останніх років отримала розповсюдження концепція «суспільства, що навчається» [4].

Виклад основного матеріалу. В основі дослідження – концептуалізація методологічних засад, що дозволяють проникнути у таке складне явище, як управлінські науки, що оновлюються в епоху інформаційного суспільства, розробка напрямів удосконалення викладання управлінських наук в умовах переходу до нового технологічного укладу.

Наукова новизна дослідження – в застосуванні конструктивної методології, яка свідчить про те, що управлінські науки – це науки праксеологічної спрямованості, що направлені на формування управлінської культури інформаційного суспільства. Доведено, що найважливіші атрибути управлінської культури, направленої на аналіз складної саморегульованої системи, - це самоорганізація та рефлексивність. Саме ці атрибути сприяють формуванню інноваційної управлінської парадигми. Це якісно прискорює процес розвитку і трансформації соціуму за рахунок включення в нього інтенціональних, так і непередбачуваних наслідків [5].

Використання даного потенціалу сприяє формуванню концепції персонального менеджменту керівника, який необхідний для вирішення проблем сучасного суспільства та підвищення динамічного розвитку держави і суспільства. В основі дослідження – концептуалізація методологічних засад, що дозволяють проникнути у таке складне явище, як управлінська культура, що оновлюються в епоху інформаційного суспільства, розробка напрямів удосконалення викладання управлінських наук в умовах переходу до нового

технологічного укладу [6]. Управлінська культура як сфера культури (всього, що створено людиною) характеризується наступними особливостями:

- 1) на відміну від техніки носить ідеальний характер;
- 2) її метою є процес освоєння світу через посередництво виробленням істинного знання і способу культуротворчості;

- 3) конструювання різних фрагментів освітньої-культурної та наукової діяльності [7]. Все це прискорює трансформаційні процеси в сучасному українському суспільстві. Висновки - філософію освіти слід розглядати як процес, результат і соціальне явище. Головна задача управлінських наук – прогностична, яка досліджує закономірності об'єктивної реальності, направленої на те, щоб нарощувати інформаційний, виробничий, організаційний потенціал [10].

Таким чином, формування управлінської культури керівника в умовах інформаційного суспільства включає в себе сукупність знань економічних, політичних, соціальних, культурних, в основі яких інформація як головний мегатренд інформаційного суспільства. Нами сформовано концепцію інформаційно-інноваційної освіти як фактор підготовки креативного людського капіталу, що є конкурентоспроможною особливістю держави.

Україні потрібна ефективна управлінська культура як головний мегатренд інформаційного суспільства, яка повинна стати основою реформування вищої освіти. Інноваційний процес охоплює науку, технології і матеріальне виробництво, він повинен бути підготовленим до інноваційного розвитку [8].

Ситуація свідчить, що практичне використання інтелектуального ресурсу управлінської культури є не тільки технологічною, але й соціальною проблемою, так як успіх справи залежить від створення адекватної інноваційної інфраструктури та реалізації інтелектуального потенціалу країни, інвестицій в освіту як фактор інтелектуального прогресу [9].

1. Необхідно започатковувати економіку, що базується на знаннях.

2. Слід формувати людський (інформаційний, інтелектуальний) капітал, що є основою конкурентоспроможної економіки, яка базується на знаннях.

3. Вдосконалювати концепцію інформаційно-інноваційної освіти як головного драйвера інформаційного суспільства, сприяти модернізації освіти, яка б відповідала інформаційній добі XXI століття.

4. Урізноманітнювати базові схеми інформаційно-інноваційної освіти та її вплив на підготовку професіональних спеціалістів – інновацій, творчість, підготовка кадрів як людського (інтелектуального) капіталу.

5. Стимулювати попит на інновації, постільки потреба промисловості в інноваціях є надзвичайно низькою, а інноваційний шлях – це соціально-економічний процес, що створює передумови, можливості і потреби застосування науки на виробництві.

6. Сприяти формуванню «суспільства знань та інновацій», в основі якого вирішення проблем соціально-економічного розвитку, а саме інноваційний розвиток суспільства та розвиток інтелектуального (людського) ресурсу у вигляді науки та освіти, побудова інфраструктури та пріоритети модернізації, створення інноваційного середовища та розвиток ІТ-освіти, венчурне фінансування та стартап-проекти.

## Література

1. Андрюкайтене, Р. Становление и развитие SMART-общества как высокоразумного, высокотехнологического, высокоинтеллектуального / Р. Андрюкайтене, В. Г. Воронкова, О. П. Кивлюк, В. А. Никитенко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Запоріжжя, 2017. Вип. 71. С. 17 - 25

2. Voronkova V. The Formation of the Concept of Noosphere Development of Modern Society in the Conditions of Information Society // *Philosophy & Cosmology*. 2016. Vol. 16. P.179 -191.
3. Voronkova V., Kyvliuk O. Individual at the educational space of smart society // *Interdisciplinary studies of complex system*. 2017. Vol. 10-11. P. 88-95.
4. Воронкова, В. Г. Формування концепції ноосферно-інформаційно-інноваційного розвитку адміністративного нооменеджменту у сучасну епоху / В. Г. Воронкова, Р. Андрюкайтене, М. Ю. Максименюк // *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії* / ред. В. Г. Воронкова. Запоріжжя, 2017. Вип. 69 (2017). С. 44 – 50.
5. Кононець М. О. Управлінська освіта як фактор формування управлінської культури та нової інноваційної парадигми: теоретико-методологічний контекст // *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*: [зб. наук. праць]. 2017. Вип. 71. С. 158-163.
6. Кононець Марія. Формування концепції інформаційно-інноваційної освіти як фактор підготовки людського капіталу в інформаційному суспільстві *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*: [зб. наук. праць]. 2018. Вип. 73. С. 124-135.
7. Kononets, M. O. Concept of management education of informational society *Humanities // Bulletin of Zaporizhzhie State Engineering Academy: Proceedings Scientific publications* / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhie: EPD of ZSEA, 2018. Issue 74. 224 s. P.129-137.
8. Максименюк М. Ю., Нікітенко В. О. Формування парадигми інформаційно-комунікативного суспільства як різновиду складної соціальної системи і взаємодії // *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*: [зб.наук.пр.] Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2016. Вип. 66. С. 266-278.
9. Мельник В.В. Культура буття людини як соціокультурний феномен // *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*: [зб.наук.пр.] Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2015. Вип. 60. С.253-268.
10. Нікітенко В. О. Геокультурні цінності в умовах сучасного світового розвитку: соціально-філософський вимір // *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2013. Вип. 54. С. 266-280.
11. Соснін О.В.,Ю Воронкова В.Г., Ажажа М.А. Інвестиції в людський розвиток в умовах глобальної трансформації: Навчальний посібник. Львів «Магнолія 2006», 2011. 602 с.